

Νίκος Μπογιόπουλος

Ότι η αστική δημοκρατία έχει γυρίσει στην εποχή της Ιεράς Συμμαχίας και άρα στην εποχή της ιεράς εξέτασης των δημοκρατικών δικαιωμάτων, είναι μια διαπίστωση που παραβιάζει ανοιχτές ιστορικές θύρες. Ως εκ τούτου χρόνια τώρα, πολύ πριν από τα Μνημόνια, από την εποχή των τρομονόμων, των χουντικών διαταγμάτων κατά αγροτών και μαθητών, των ηλεκτρονικών φακελωμάτων, των Αμπού Γκράιμπ και των Γκουαντάναμο, η Αριστερά έχει αναδειχτεί στο προκεχωρημένο φυλάκιο υπεράσπισης ακόμα και αυτών των αστικοδημοκρατικών ελευθεριών.

Συνιστά, όμως πολιτική έκπτωση, για κάθε αριστερό, πόσω μάλλον κομμουνιστή, να μειώνει το εύρος των δημοκρατικών ελευθεριών στα αστικοδημοκρατικά τους όρια, και να βαφτίζει «αριστερά» αυτά τα όρια. Διότι δι' αυτού του τρόπου παραιτείται από το πραγματικό νόημα της προάσπισης και αποκατάστασης των αστικοδημοκρατικών ελευθεριών. Που δεν είναι άλλο για την Αριστερά από την επέκτασή τους, την υπέρβασή τους και – μέσω αυτού του τρόπου – από την κατοχύρωση όλων των ελευθεριών. Αυτό είναι αριστερή πολιτική.

Το αυτό ισχύει στα ζητήματα της οικονομίας και της αντανάκλασής τους στη ζωή και τον βίο των ανθρώπων. Η Αριστερά, πόσω μάλλον η κομμουνιστική Αριστερά, πάλευε και θα παλεύει πάντα για το μεροκάματο, για τη δουλειά, για το δικαίωμα στην εργασία, για την ανύψωση του πολιτιστικού επιπέδου των λαϊκών στρωμάτων μέσα από την ικανοποίηση των όλο και πιο διευρυμένων αναγκών τους. Γιατί αυτό σημαίνει ανύψωση του κοινωνικού και πολιτιστικού επιπέδου του λαού: Η ικανοποίηση των όλων και πιο διευρυμένων αναγκών του.

Αλλά η Αριστερά, δεν βαφτίζει την ασπιρίνη θεραπεία επειδή οι κανίβαλοι έκοψαν την ασπιρίνη από τον άρρωστο. Η Αριστερά δεν βαφτίζει το μισό κουλούρι λουκούλλιο γεύμα επειδή οι κανίβαλοι στέρησαν το ψωμί από το τραπέζι. Η Αριστερά παλεύει για την ασπιρίνη και για το ψωμί, οφείλει να τα εξασφαλίζει και να τα διανέμει με δίκαιο τρόπο, όχι για να βαφτίσει «αριστερό» το δίκαιο μοίρασμα της φτώχειας και τον «λιτό βίο». Αλλά για να εξαλείψει τη φτώχεια και να εξασφαλίσει – στον επίγειο βίο – όλα τα ελέη του Θεού.

Η Αριστερά είναι αριστερά επειδή ακριβώς δεν κατεβάζει τον πήχη των απαιτήσεων των ανθρώπων έχοντας για μέτρο – ή για άλλοθι – εκείνους που έριξαν τους ανθρώπους στα Τάρταρα. Πασχίζει να τους βγάλει από τα Τάρταρα για να κατακτήσουν τον Όλυμπο και όχι για να σέρνονται στη Γη.

Να λοιπόν που μέσα στις σημερινές συνθήκες – και λόγω αυτών ακριβώς των συνθηκών της καπιταλιστικής βαρβαρότητας – τα λόγια του Λένιν απέναντι σε όσους υπόσχονται «βελτιώσεις» χωρίς, όμως, να σταματούν τους τεμενάδες στο καθεστώς που βαλτώνει το λαό, οι διαπιστώσεις του μπολσεβίκου ηγέτη ισχύουν χίλιες φορές: «Σε συνθήκες διατήρησης του καπιταλισμού οι μεταρρυθμίσεις δεν μπορούν να είναι ούτε σταθερές ούτε σοβαρές», έλεγε προσθέτοντας με έμφαση ότι αυτό κάθε άλλο παρά αναιρεί τη θέση πως οι εργαζόμενοι έχουν κάθε λόγο να «παλεύουν για βελτιώσεις για να συνεχίσουν πιο επίμονη πάλη ενάντια στη μισθωτή σκλαβιά».

Να λοιπόν που ειδικά στις σημερινές συνθήκες είναι πολιτικός και ιστορικός αναθεωρητισμός έσχατης μορφής να επιδίδονται ορισμένοι στο ατόπημα του τεμαχισμού του ΕΑΜ. Πρόκειται για όσους αναφέρονται συχνά στο πρόγραμμα του ΕΑΜ που μιλούσε για «καθημερινή πάλη για να μην τσακιστεί ο

λαός κάτω από την πείνα, την αρρώστια και τις υλικές στερήσεις», αλλά που μονίμως «ξεχνούν» εκείνη την στροφή από τον ΥΜΝΟ του ΕΑΜ: «...έχει πρόγραμμα Λαοκρατία...».

Αυτά είναι στοιχειώδη για τους Αριστερούς. Πόσω μάλλον για τους κομμουνιστές. Οι οποίοι επειδή ακριβώς όχι μόνο αντιλαμβάνονται αλλά και επειδή δεν παραιτούνται από τα στοιχειώδη, τονίζουν: Οι αποστάσεις που χωρίζουν τους «αριστερούς» νεοφιλελεύθερους από τους «αριστερούς» κεϋνσιανιστές είναι υπαρκτές, καταγεγραμμένες και ενίοτε μεγάλες. Ωστόσο: Αυτές οι αποστάσεις ήταν, είναι και θα είναι πάντα μικρότερες από τις αποστάσεις που χωρίζουν και τους «αριστερούς» νεοφιλελεύθερους και τους «αριστερούς» κεϋνσιανιστές από τους αριστερούς μαρξιστές.

Κατά τα λοιπά ακούμε συχνά ότι δεν υπάρχει «αριστερόμετρο». Όποτε μιλάς για τις αρχές της Αριστεράς όλο και κάποιος - αριστερός - θα σου πετάξει: «Φέρε το «αριστερόμετρο» να μετρηθούμε...

Προσωπικά (και επιτρέψτε μας τον προσωπικό τόνο) δεν είμαι κάτοχος του «αριστερόμετρου». Όχι γιατί δεν υπάρχει, αλλά αντιθέτως επειδή υπάρχει! Και επειδή ξέρω ότι είναι τέτοιο το μπόι αυτών (των χιλιάδων και χιλιάδων) που το κατασκεύασαν, πού ούτε στο νυχάκι τους δεν θα μπορούσαμε να συγκριθούμε.

Αλλά επειδή - και ευτυχώς - υπάρχει το «αριστερόμετρο», γι' αυτό (και αιτούμαι ξανά την επιείκεια για τον προσωπικό τόνο): Ξέρω πολλούς ανθρώπους που είναι γενναιόδωροι. Αλλά δεν είναι αριστεροί. Ξέρω πολλούς ανθρώπους που είναι τίμιοι. Αλλά δεν είναι αριστεροί. Ξέρω πολλούς ανθρώπους που είναι δίκαιοι. Αλλά δεν είναι αριστεροί. Ξέρω πολλούς ανθρώπους ανιδιοτελείς, αλληλέγγυους προς το διπλανό τους, με την ντομπροσύνη που κουβαλούν οι λαϊκοί άνθρωποι, πολλοί από αυτούς σου «δίνουν το βρακί τους» αν βρεθείς στην ανάγκη. Αλλά δεν είναι αριστεροί.

Ότι δεν είναι αριστεροί, δεν μειώνει σε τίποτα τα χαρακτηριστικά του αλτρουισμού που τους διακρίνει. Παρά μόνο σε ένα: Δεν προσδίδει σε αυτά τα χαρακτηριστικά την αναγκαία και ικανή συνθήκη, που θα τα μετέτρεπε σε πολιτικό μέγεθος και σε πολιτική δύναμη καταπολέμησης της ατιμίας, της εκμετάλλευσης, της αδικίας.

Αριστερός δεν είναι ο δίκαιος, ο ανιδιοτελής, ο τίμιος, ο αλληλέγγυος απέναντι στα θύματα που αφήνει η πολιτική της καταστροφής και της λεηλασίας.

Είναι όλα αυτά αλλά - δυστυχώς - είναι και κάτι πιο σύνθετο. Αριστερός είναι κείνος, που η συνείδησή του, η ανθρωπιά του, έχει μετουσιωθεί σε πολιτική συνείδηση και που παλεύει πολιτικά, κοινωνικά, ταξικά για την «εγκαθίδρυση» της αλληλεγγύης, της δικαιοσύνης, της τιμιότητας στον κόσμο.

Που η συνεισφορά της πολιτικής του δράσης σ' αυτήν την υπόθεση δεν έρχεται από το «περίσσευμα» του ελεύθερου χρόνου του, ούτε συνιστά ένα γενικό ουμανιστικό πρόταγμα που του θολώνει τα μάτια για να μη βλέπει τα αίτια και τους υπαίτιους της τραγωδίας.

Η Αριστερά, δε, δεν είναι η παράταξη της θωπείας, της κολακείας ή της διθυραμβολογίας για την «καλότητα» των ανθρώπων. Η ειδοποιός διαφορά της έγκειται στο ότι στην Αριστερά τα χαρακτηριστικά της καλοσύνης μετασηματίζονται στην αναγκαία και ικανή συνθήκη που τα μετατρέπει σε πολιτικό μέγεθος και πολιτική δύναμη καταπολέμησης της ταξικής κακότητας, δηλαδή της ταξικής εκμετάλλευσης και της ταξικής βαρβαρότητας.

Η Αριστερά (και εδώ βρίσκεται το «αριστερόμετρο» που συχνά το ξορκίζουν οι ομιλούντες αριστερά και πράττοντες δεξιά) εφόσον θέλει να είναι δύναμη της κοινωνικής απελευθέρωσης και όχι μια ακόμα λωρίδα - η αριστερή λωρίδα - του ίδιου καθεστωτικού δρόμου, δεν μπορεί παρά να έχει πάντα ως πυξίδα ότι: «Η ιστορία όλων των ως τα τώρα κοινωνιών είναι ιστορία ταξικών αγώνων», όπως υποστηρίζουν οι συγγραφείς του «Κομμουνιστικού Μανιφέστου». Και συνεχίζουν: «Ελεύθερος και δούλος, πατρίκιος και

πληβείος, βαρόνος και δουλοπάροικος, μάστορας και κάλφας, με μια λέξη, καταπιεστής και καταπιεζόμενος, βρίσκονταν σε ακατάπαυστη αντίθεση μεταξύ τους, έκαναν αδιάκοπο αγώνα, τότε καλυμμένο, τότε ανοιχτό (...).

Η Αριστερά εφόσον θέλει να είναι δύναμη της κοινωνικής απελευθέρωσης και όχι μια ακόμα λωρίδα - η αριστερή λωρίδα - του ίδιου καθεστωτικού δρόμου, δεν μπορεί παρά να τοποθετείται ξεκάθαρα απέναντι σε κάθε λογική που «κουκουλώνει τις ταξικές αντιθέσεις και προωθεί τη λογική «και στον ληστή ψωμί και στον χωροφύλακα χαμπέρι».

Γι' αυτό και η Αριστερά δεν είναι «Ερυθρός Σταυρός» ούτε «ΟΗΕ». Κι όποιος την υποβιβάζει σε κάτι τέτοιο διαπνέεται από μια παιδαριώδη αφέλεια που όποιος του τη διαταράσσει δεν έχει σκοπό να πλήξει το αγνό παιδί που κρύβεται μέσα στις παιδαριώδεις προσεγγίσεις. Σκοπός είναι να προφυλαχτεί το παιδί. Τόσο από τις δικές του διαψεύσεις όσο κι από εκείνους που παίρνουν καμιά φορά τα παιδιά και τα κάνουν γενίτσαρους.

*Δημοσιεύθηκε στο "enikos.gr" τη Δευτέρα 2 Μαρτίου 2015